Seat No.__________

B. A. Sem. 6 Sociology : નોંધ : P.NO. 17 Sub. Code. 21794

27 OCT 2020

૧. દરેક પ્રશ્નનો [a] અથવા [a(i)] અને [a(ii)] જ લખવાના રહેશે.
૨. પ્રશ્નં : ૧[a] અથવા ૧[a(i)] અને ૧[a(ii)] તથા ૨[a] અથવા ૨[a(i)] અને ૨[a(ii)] ના 14 માર્કસ ના બદલે ૧૮ માર્કસ રહેશે.
૩. પ્રશ્ન : ૩[a] અથવા ૩[a(i)] અને ૩[a(ii)] તથા ૪[a] અથવા ૪[a(i)] અને ૪[a(ii)] ના 14 માર્કસ ના બદલે ૧૭ માર્કસ રહેશે.
૪. દરેક પ્રશ્નનો પ્રશ્ન નં ૧(b), પ્રશ્ન નં ૨(b), પ્રશ્ન નં ૩(b) તથા પ્રશ્ન નં ૪(b) (ટુંકા પ્રશ્નો) વિદ્યાર્થીએ લખવાના નથી.

પ્ર–૧ (અ) ભારતમાં સમાજશાસ્ત્રના વિકાસમાં ડો.એમ.એન.શ્રીનિવાસના પ્રદાનની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (૧૪)

અથવા

પ્ર–૧ (અ) (૧) બ્રિટિશયુગ દરમિયાન ભારતમાં થયેલા સમાજશાસ્ત્રના વિકાસની ચર્ચા કરો. (૦૭)
(૨) સમાજશાસ્ત્રના વિકાસમાં કલકતા યુનિવર્સિટીનું પ્રદાન જણાવો. (૦૭)

પ્ર–૧ (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (૦૪)
(૧) સમાજશાસ્ત્રને એક વિષય તરીકે કયા સમય દરમિયાન ભારતની યુનિવર્સિટીમાં સ્થાન મળ્યું ?
(૨) ભારતમાં જ્ઞાતિ અને જાતિ, ભારતના આદિવાસીઓ અને તેમનું ભાવિ – આ ગ્રંથો કોણે લખ્યા છે ?
(૩) શ્રીનિવાસે ભારતીય સમાજના અભ્યાસમાં કોના ઉપયોગ કરવા ઉપર ભાર મૂકયો છે ?
(૪) શ્રીનિવાસે ભારત આવ્યા બાદ કયા ગામનો અભ્યાસ હાથ ધર્યો હતો ?
(૫) મુંબઈ યુનિવર્સિટીમાં અનુસ્નાતક કક્ષાએ સમાજશાસ્ત્રની શરૂઆત કોના નેતૃત્વ હેઠળ કયારે થઈ ?
(૬) ૧૯૧૭ માં કઈ યુનિવર્સિટીમાં સમાજશાસ્ત્રના વિષયને સ્થાન મળ્યું ?

પ્ર–૨ (અ) રોબર્ટ મર્ટને આપેલા પ્રગટ કાર્ય અને અપ્રગટ કાર્યનો અર્થ આપી બંને વચ્ચેની સાપેક્ષતા સમજાવો. (૧૪)

અથવા

પ્ર–૨ (અ) (૧) સંદર્ભજૂથની પસંદગીના નિર્ણાયકોની ચર્ચા કરો. (૦૭)
(૨) એનોમીની પરિસ્થિતિમાં વૈયકિતક અનુકૂલનના પ્રકારો સમજાવો. (૦૭)

પ્ર–૨ (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (૦૪)
(૧) રોબર્ટ મર્ટને સ્નાતકની ડિગ્રી અમેરિકાની કઈ યુનિવર્સિટીમાંથી કયારે મેળવી હતી ?
(૨) ઓછી માત્રાની એનોમીને શું કહેવામાં આવે છે ?
(૩) પ્રગટ કાર્ય એટલે શું ?
(૪) એનોમી શું છે ?
(૫) સંદર્ભગ્રંથનો ખ્યાલ સૌપ્રથમ કયા મનોવૈજ્ઞાનિકે પ્રયોજયો હતો ?
(૬) એનોમીનો મનોવૈજ્ઞાનિક ખ્યાલ કોણે આપ્યો ?

પ્ર–૩ (અ) કાર્લ માર્કસના જીવન અને કાર્ય વિશે પરિચય આપો. (૧૪)

અથવા

પ્ર–૩ (અ) (૧) કાર્લ માર્કસના ઐતિહાસિક ભૌતિકવાદ વિશે ટૂંકમાં સમજૂતિ આપો. (૦૭)
(૨) વર્ગસંઘર્ષના પરિણામોની ચર્ચા કરો. (૦૭)

પ્ર–૩ (બ)	નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.	(૦૩)
(૧)	માર્કસ પત્રકારત્વના વ્યવસાયમાં કયારે જોડાયા ?	
(૨)	માર્કસકૃત દાસ કેપિટલ કેટલા ખંડમાં પ્રસિધ્ધ થયું હતું ?	
(૩)	માર્કસે રજૂ કરેલો ઐતિહાસિક ભૌતિકવાદ બીજા કયા નામે ઓળખાય છે ?	
(૪)	માર્કસે કોને પૂંજીપતિ વર્ગની ઘોર ખોદનાર વર્ગ તરીકે ઓળખાવ્યો છે ?	
(૫)	માર્કસ લિખિત 'ધી હોલી ફેમિલી' કોના સંદર્ભમાં લખાયું હતું ?	
પ્ર–૪ (અ)	પ્રાથમિક જૂથનો અર્થ આપી તેની લાક્ષણિકતાઓની ચર્ચા કરો.	(૧૪)
	અથવા	
પ્ર–૪ (અ)	(૧) પ્રાથમિક જૂથનું મહત્વ દર્શાવો.	(૦૭)
	(૨) સ્વના વિકાસમાં દર્પણ–સ્વત્વના ખ્યાલની ચર્ચા કરો.	(૦૭)
પ્ર–૪ (બ)	નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોની ચર્ચા કરો.	(૦૩)
(૧)	ચાર્લ્સ હોર્ટન કૂલેનો જન્મ કયારે થયો હતો ?	
(૨)	પ્રાથમિક જૂથનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો છે ?	
(૩)	કૂલે 'દર્પણ સ્વત્વ'ના ખ્યાલ દ્વારા શું સમજાવે છે ?	
(૪)	પ્રાથમિક જૂથને ગુજરાતીમાં શું કહેવામાં આવે છે ?	
(૫)	કૂલેએ પ્રાથમિક જૂથનો વિકાસ પોતાના કયા પુસ્તકમાં કયારે રજૂ કર્યો હતો ?	